



ЖАРСЬКИЙ Едвард (крипт. і псевд.: Е. Ж., Еж, Жар, Ж. Гранюк; 21. 10. 1906, м. Жовква, нині Львів. обл. — 04. 04. 2003, м. Маямі, шт. Флорида, США, похов. у Нью-Йорку) — іхтіолог, географ, спортивний діяч. Доктор філософії (1948). Дійсний член НТШ (1960), член-кореспондент УВАН у США. Закін. Академ. гімназію у Львові (1924), Львів. університет (1930), де й працював 1930–43 асист. каф. заг. зоології; водночас від 1926 — старший науковий співробітник Львів. наук.-природн. музею АН УРСР, вчителював, 1939–41 був дир. приват. гімназії ім. Т. Шевченка, а також дослід. ставів Хлібороб. палати у Львові, зав. річк. рибного господарства Галичини; 1941–44 — доцент Ліс. інституту у Львові. Член Пласту. Співорганізатор і голова Укр. студент. спорт. клубу, чл. управи і голова суддів. колегії Укр.

спорт. союзу. Автор низки статей з теорії й історії фізичної культури та спорту, брошур з біології, географії, опубл. у Львові у 1920–30-х рр. Редагував друк. орган Фронту нац. єдності «Перемога» (1933–34), «Сокільську бібліотеку». Від 1945 — у Німеччині. Працював доцент, згодом — проф. Укр. тех.-госп. інституту в Мюнхені. Від 1950 — у США: 1954–59 — проф. зоології, ентомології та іхтіології, дир. Укр. тех. інституту, Пед. інституту українознавства в Нью-Йорку. Брав участь в організації й очолював центр. орган шкіл українознавства — Шкіл. раду при УККА (1953–54 та 1961–77). Співзасн. і голова ради (1955–57) Укр. спорт. централі Америки і Канади. Автор низки гасел в ЕУ. Вивчав біологію, екологію, госп. значення, геогр. поширення риб.

Основні праці

Клітинна теорія // Наук. вісн. Л., 1932; Із проблем зоогеографії // Там само. 1937; Рибицтво. Ч. 1. Атлас риб. Визначник риб. Регенсбург, 1947; Конопіди околиць Львова // Наук. зап. Укр. тех.-госп. інституту. Регенсбург, 1948; Нові місцезнаходження колючки в горішньому Дністрі // Наук. бюл. Укр. тех.-госп. інституту. Регенсбург, 1949; Рибальська характеристика річок Західної України // Зб. мат. 5-ї наук. конф. НТШ. Торонто, 1954; Природа України: Підруч. Нью-Йорк, 1958; Розвиток досліджень фауни хребетних Західної України. Нью-Йорк, 1958; Порадник виховника: про що виховник повинен знати у праці з юнацтвом. 1965; Фізичне виховання: Посіб. для виховників. 1968.

Є. В. Федоренко

Бібліографічний опис:

Жарський Едвард / Є. В. Федоренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-18878>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).